

10—24/25/1963.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

H K: 02/70. ml. ul

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK
0025. számú
UTASÍTÁSA**

az útlevelek kiadásáról szóló jogszabályok végrehajtásáról.

Budapest, 1963. évi december hó 21-én.

(A BM 004/1961. számú miniszteri utasítás értelmében a Végrehajtási Utasítás magában foglalja a 10/1961. (III. 31.) számú kormányrendelet, a 3082/1961. számú kormányhatározat, az 1/1961. BM rendelet, valamint az ezt módosító 6/1963. (XII. 21.) BM számú rendelet, továbbá a 0029/1963. számú BM parancs és az 1963. évi 0024. sz. belügyminiszterhelyettesi utasítás vonatkozó rendelkezéseit is.)

ALTALANOS RENDELKEZÉSEK

I.

- (1) Az útlevelek kiállítása a Belügyminisztérium hatáskörébe tartozik.
- (2) A diplomata — és a külügyi szolgálati útleveleket a Külügyminisztérium állítja ki.
- (3) A konzuli útleveleket a külföldön élő magyar állampolgárok részére a Belügyminisztérium, illetve előzetes hozzájárulás alapján, — meghatározott esetekben — a Külügyminisztérium külképviseleti szervei állítják ki.

II.

- (1) Útlevél kiállítására, útlevél érvényességének meghosszabbítására és kiterjesztésére, abban változások bejegyzésére a BM Útlevél Osztálya — meghatározott esetekben a megyei, járási, városi, budapesti kerületi rendőrkapitányság — jogosult. A megyei, járási, városi, budapesti kerületi rendőrkapitányságok csak a saját hatáskörben kiállított útlevelekben és betétlapokban tehetnek bejegyzéseket.
- (2) Budapest területén az útlevél ügyeket a BM Útlevél Osztálya intézi. A Belügyminiszter Elvtárs 0029/1963. számú parancsában meghatározott esetekben személyi igazolványhoz betétlapot a budapesti kerületi rendőrkapitányságok is kiadnak.
- (3) A BM Útlevél Osztálya és a megyei rendőrfőkapitányok — útlevélcsoportjaik segítségével — kötelesek a járási, városi, budapesti kerületi kapitányságok igazgatásrendészeti szervei munkáját az utiokmányok kiadásával összefüggő feladatok tekintetében meghatározni, ellenőrizni és e szervek vezetőit arról beszámoltatni.

III.

(1) A megyei rendőrfőkapitányság vezetője engedélyezhet és kiadhat a szocialista és népi demokratikus országok területére (kétoldalú államközi egyezmények alapján) személyi igazolvánnyal érvényes útlevél-lapot, csoportos útlevelet és a kapitalista országok területére érvényes magánútlevelet.

(2) A megyei rendőrfőkapitányság vezetője útlevél kérelmekben első fokon dönt. Engedélyezés esetén kiadja az utiokmányt, elutasításnál a kérelmezőt értesíti, egyben figyelmezteti fellebbezési jogára, amelyet a megyei rendőrfőkapitánysághoz kell benyújtani.

(3) A fellebbezésre benyújtott kéréseket felülbírálja, az első fokon döntés megváltoztatása esetén kiadja az utiokmányt. Ismételt elutasításánál részletes indokolással — a fellebbezés benyújtásától számítva 10 napon belül — döntésre továbbítja a BM Útlevel Osztály vezetőjének, aki másodfokon elbírálja a kérelmet. Engedélyezés esetén az útlevél kiadása céljából visszaküldi a megyei rendőrfőkapitányságnak, az elutasításról értesíti a kérelmezőt, s egyben döntéséről tájékoztatja a Megyei Rendőrfőkapitányt.

(4) A fellebbezésekre 30 napon belül választ kell adni.

(5) A megyei rendőrfőkapitányság vezetője döntése előtt — szükség szerint — végeztessen helyi ellenőrzést, hogy a kérelmező útlevéllel történő ellátása nem sérti-e az állam valamely érdekét.

(6) A járási, városi, városi kerületi rendőrkapitányságok 0029/1963. számú BM parancsban meghatározott országokba benyújtott utazási kérelmekben első fokon dönt. Engedélyezés esetén kiadja az utiokmányt, elutasításnál értesíti a kérelmezőt.

(7) A járási, városi, városi kerületi rendőrkapitányságokhoz benyújtott fellebbezéseket indokolással döntésre felterjeszti:

- a budapesti kerületi rendőrkapitányságok közvetlenül a BM Útlevel Osztály vezetőjének,
- járási, városi rendőrkapitányságok a megyei rendőrfőkapitányság útlevél csoport vezetőjének.

IV.

(1) Minden magyar állampolgár kérheti utiokmánnyal való ellátását. A kérelmet — amennyiben a kérelmező nem esik a jelen utasítás IV. fejezet 2. pontjában meghatározott kizáró ok alá — teljesíteni kell.

(2) Nem kaphat útlevelet általában:

- a) aki ellen büntetőeljárás van folyamatban, büntető ítélet hatálya alatt áll, szokásos, vagy visszaeső bűnöző. A nem politikai jellegű bűncselekmények egyes eseteiben (közlekedési bűntett, könnyű testi sértés, rágalmozás, stb.) enyhébb elbírálást lehet alkalmazni,
- b) aki rendőri ellenőrzés, felügyelet, körözés, vagy kitiltás hatálya alatt áll, a feltételeken szabadlábra helyezettek,
- c) operatív nyilvántartás adatai alapján súlyosan kompromittált személyek, figyelembevétel, hogy az útlevél kérelem időszakában milyen a személy magatartása a társadalmi rendszer iránt,
- d) akinek kiutazása a magyar állam érdekeit sérti.

(3) Az olyan személyek kérelmeit, akik kisebb jelentőségű köztörvényi bűncselekményt követtek el, csak akkor lehet kedvezően elbírálni, ha büntetésük kitöltése után már egy év eltelt és büntetésük kitöltése után munkájukkal, politikai magatartásukkal bebizonyították, hogy a társadalomba megfelelő módon beilleszkedtek. Visszaeső, vagy szokásos bűnözők kérelmeit ilyen alapon sem lehet kedvezően elbírálni.

(4) Rendőri ellenőrzés alatt állónak kell tekinteni azokat a személyeket, akik a BM III. Főcsoportfőnökség szervei által operatív feldolgozás alatt állnak, akik „veszélyes kategóriába” tartoznak, továbbá akikről a BM II. Főcsoportfőnökség Bűnügyi Nyilvántartójában előzetes nyilvántartás (2. számú adatlap), vagy ujjlenyomati kísérlap van felfektetve.

(5) Meg kell tagadni az útlevel kiadását, ha a kérelmező olyan külföldön élő rokonát akarja meglátogatni, aki hazánk ellen aktív ellenséges tevékenységet folytatott, vagy jelenleg is folytat, aki fasiszta, reakciós emigráns szervezet-hez tartozik, akikre az általános közkegyelemről szóló 1963. 4. tvr. rendelkezései nem terjednek ki.

(6) A tiltó rendelkezések ellenére útlevelet kaphat a kérelmező, ha a kiutazásához fontos, állami, politikai, gazdasági, vagy operatív érdek fűződik és ezt az illetékes szerv legfelsőbb hatóságának vezetője írásban igazolja.

(7) A kizáró okok elbírálását az Útlevel Osztály vezetője, a megyei, járási városi, városi kerületi rendőrkapitányságok vezetői eszközlik.

V.

(1) Az útlevelkérelmek feldolgozása során a kérelmezőket ellenőrizni kell a BM II., valamint a III. Főcsoportfőnökség nyilvántartásában.

A Csehszlovák Szocialista Köztársaságba és a Lengyel Népköztársaságba irányuló kérelmeket csak az útiokmány kiállításával megbízott szerv helyi nyilvántartásában kell ellenőrizni.

(2) A Szovjetunió, Német Demokratikus Köztársaság, Bulgária és Románia területére magánútlevelemmel (személyi igazolvánnyal érvényes útlevel-lappal) történő kiutazás engedélyezésénél a nyilvántartásban való ellenőrzés mellőzhető, ha a kérelmet a kérelmező munkahelyének párt-, vagy szakszervezeti bizottsága támogatja.

(3) Az illetékes operatív szervnél minden esetben ellenőriztetni kell azokat a személyeket, akiket a BM Útlevel Osztály nyilvántartásában az operatív szervek figyelőztetnek, vagy a BM III/2. Osztály nyilvántartási adatai azt indokolják.

(4) Az illetékes operatív szervek vezetői — a kérelmek gyors elintézése érdekében — gondoskodjanak az ellenőrzés zökkenőmentes végrehajtásáról oly módon, hogy a kiutazással kapcsolatban felmerülő esetleges észrevételeikről 72 órán belül értesítsék az Útlevel Osztályt.

(5) Az illetékes operatív szervek vezetői gondoskodjanak arról, hogy az Útlevel Osztály által rendelkezésükre bocsátott útlevel anyagot az 1959. évi 004. számú miniszteri parancs szerint ellenőrizzék s állásfoglalásukat a jelen utasítás alapelveinek és rendelkezéseinek megfelelően alakítsák ki.

(6) Amennyiben az illetékes operatív szerv az útlevel kiadását nem javasolja, az erre vonatkozó indokait írásban közli az útlevelet kiállító szervvel.

(7) Ha az útlevelet kiállító szerv és az illetékes operatív szerv között az elbírálás tekintetében véleményeltérés merül fel, az ügyet — döntés végett — a III. Főcsoportfőnök elé kell terjeszteni.

VI.

A BM Útlevel Osztály olyan kérelmezők esetében, akiknek anyagából a kiutazás tervezett célja rendeltetése, stb. nem tűnik ki, vagy egyéb körülmények tisztázása szükséges, saját hatáskörében nyílt rendőri információt szerezhet be.

VII.

(1) Külföldi tartózkodás alatt indokolt esetben a magyar külképviseleti szervek — az Útlevel Osztály engedélyével — az útlevel érvényességét meghosszabbíthatják.

(2) Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha szolgálati útlevel meghosszabbítását a kiküldetést elrendelő állami-, vagy társadalmi szerv vezetője kéri.

ÜTLEVEL FAJTAI

VIII.

(1) A Belügyminisztérium szervei által magyar állampolgárok részére a következő útlevelék állíthatók ki:

- a) magánútlevél,
- b) szolgálati útlevél,
- c) csoportos útlevél,
- d) kivándorló útlevél,
- e) személyi igazolvánnyal érvényes útlevél-lap,
- f) konzuli útlevél.

(2) Az útlevél kiállítását az e célra rendszeresített nyomtatványon (útlevél-kérő lap) az abban megjelölt okiratok, illetőleg fényképek csatolásával kell kérni.

H.K. 1964/0037
m.l.w. (3) Az útlevélkérő laphoz mellékelte fénykép hátlapján fel kell tüntetni a személy főbb adatait. Az adatok és a fénykép tulajdonosának azonosságát az állandó lakóhely szerint illetékes rendőrség bélyegzőjével kell igazoltatni.

MAGANÜTLEVEL

IX.

Magánútlevél rokon látogatás, tanulmányút, gyógykezelés, üdülés, turisztika, vagy sport céljára adható ki.

X.

(1) Magánkezdemenyezésű tanulmányút engedélyezhető olyan személyeknek, akik egyébként a kiutazási feltételeknek megfelelnek és tanulmányútuk az állam érdekeit szolgálja. Az utazással és eltartással kapcsolatos minimális költségek fedezésére — az ellenérték forintban történő visszafizetése mellett — a Pénzügyminiszter által meghatározott deviza-összeg kerül kifizetésre.

(2) Azt, hogy a tanulmányút az állam érdekét szolgálja, annak a szervnek az országos hatáskörű vezetője, vagy megbízottja igazolja, amely szerv a tanulmányút eredményét közvetlenül, vagy közvetve hasznosítja.

XI.

(1) Gyógykezelés céljából kiutazás akkor engedélyezhető, ha annak szükségességét a területileg illetékes tisztiorvos indokoltnak tartja.

(2) A kérelem elbírálásával csak akkor kell érdemben foglalkozni, ha a kiutazni szándékozó a tisztiorvos írásbeli javaslatát csatolja. Ezt a kérelmezővel közölni kell.

XII.

(1) Turisztika céljából történő kiutazások általában a magyar utazási irodák szervezésében történhetnek.

(2) Turisztika céljából (csoportos) kiutazást szervezhetnek állami, társadalmi és szövetkezeti szervek is.

(3) Turisztika céljára engedélyezhető útlevél kiadása magán személyek részére is, amennyiben a Magyar Nemzeti Banktól a kérelem benyújtásakor igazolást csatol arról, hogy részére a turista útra devizát biztosítanak.

XIII.

Rokoni- és baráti látogatás céljából kiutazás szocialista országokba az államközi egyezmények szerint, más országokba évenként általában egy alkalommal engedélyezhető.

XIV.

(1) A magánútlevél kiállítására iránti kérelmet Budapesten az Útlevél Osztályhoz, vidéken a megyei rendőrfőkapitánysághoz kell benyújtani.

(2) Magánútlevél a kiállításától számított két évig érvényes. Érvényessége meghosszabbítható.

(3) A magánútlevél egyszeri kiutazásra jogosít. Az érvényességi idején belül történő ismételt kiutazásokat esetenként újból kérelmezni kell.

(4) A magánútlevél kérelmeket 40 napon belül kell elbírálni.

XV.

(1) A Belügyminisztérium hivatásos és továbbszolgáló beosztottai részére a Szovjetunióba és népi demokratikus országokba történő magánjellegű utazást (rokon- és baráti látogatás, üdülés, stb.) az országos parancsnokok, a csoportfőnökök, központi fő-, és önálló osztályok vezetői és a megyei (budapesti) rendőrfőkapitányságok vezetői engedélyezik.

(2) A miniszterhelyettesek, vagy a főcsoportfőnökök engedélyezik a felügyeletük alá tartozó szervek beosztottainak a kapitalista országokba és Jugoszláviába való kiutazását.

(3) Az engedélyezett kérelmeket a Belügyminisztérium Titkárságának kell megküldeni.

(4) A Munkásőrség, hivatásos állományában szolgálatot teljesítők külföldi utazásait a Munkásőrség országos parancsnoka és helyettese engedélyezi. Az engedélyezett kérelmeket a BM Titkárságnak kell megküldeni.

(5) A hivatásos, tényleges katonai szolgálatot teljesítő személyek magánutazási kérelmeihez parancsnokaik által láttamozott „külföldre távozási engedélyt” kell csatolni. (A Honvédelmi Minisztérium állományában lévőkre ez nem vonatkozik, azok kiutazását a HM Külügyi Osztálya intézi.)

(6) Katonai szolgálatot teljesítő személyeknek a betétlapot katona igazolványuk alapján kell kiadni és ennek sorszámát kell rávezetni.

SZOLGALATI ÚTLEVEL

XVI.

(1) A hivatalos kiutazásokat a minisztériumok, (főhatóságok) társadalmi szervek országos vezetői javaslata alapján a Belügyminisztérium Útlevél Osztály vezetője engedélyezi.

(2) Szolgálati útlevél hivatalos utazásra (kiküldetésre) az elrendelő állami, vagy társadalmi szerv vezetőjének javaslata alapján kérhető.

(3) A minisztériumok (főhatóságok), szervek vezetői kötelesek a költségvetés terhére történő kiutazások indokoltságát ellenőrizni, biztosítani a népgazdasági érdekek érvényesítését, meghatározni a szükséges kiutazásokat, azok időtartamát és a delegációk létszámát.

(4) Amennyiben a BM szervei a kiutazást állambiztonsági okok miatt nem javasolják, de a javaslattevő szerv vezetője, a kiutazáshoz ragaszkodik, az ügyet döntés végett — a kérelem és az elutasítás indokaival együtt — a BM III. Főcsoportfőnöknek kell felterjeszteni.

XVII.

- (1) A szolgálati útlevel kiállítása iránti kérelmet az illetékes állami, társadalmi szerv útján az Útlevel Osztályhoz kell benyújtani.
- (2) A szolgálati útlevel a kiállítástól számított 5 évig érvényes. Érvényessége meghosszabbítható.
- (3) A szolgálati útlevel egyszeri, vagy többszöri kiutazásra jogosít, amit a kiállításra javaslatot tevő szerv vezetőjének kérése szerint kell meghatározni és az útlevelel feltüntetni.

XVIII.

A BM Útlevel Osztály vezetője szolgálati érdekből a miniszter, a miniszter-helyettesek, a III. Főcsoportfőnök és helyettese utasítására, továbbá a III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, valamint a Határőrség Országos Parancsnokának írásbeli kérelmére adhat ki útlevelet.

CSOPORTOS ÚTLEVEL

XIX.

- (1) Csoportos útlevel utazási vállalat által, turisztika, vagy üdülés céljából, illetve állami, társadalmi szervek, szövetkezetek által szervezett csoportos utazásra adható ki, amennyiben nemzetközi szerződés, vagy viszonyosság azt lehetővé teszi.
- (2) Csoportos útlevel kiállítása iránti kérelmet állami, társadalmi szervek, szövetkezetek által szervezett csoportos utazás esetén közvetlenül, egyéb esetekben pedig az utazási vállalat útján kell az Útlevel Osztályhoz, illetve a megyei rendőrfőkapitányság útlevel csoportjához benyújtani.
- (3) A csoportos útlevel a kiállításától számított hat hónapig érvényes és egyszeri kiutazásra jogosít. Érvényessége nem hosszabbítható meg.

XX.

Közös céllal, együttesen kiutazó 10 résztvevőnél nagyobb csoportokat, az Útlevel Osztály, illetve megyei szervei csoportos útlevelel látnak el. Egy-egy csoportos útlevel legfeljebb 50 személyre vonatkozó adatokat tartalmazhat.

KIVÁNDORLO ÚTLEVEL

XXI.

Külföldön állandó jelleggel letelepedni szándékozó állampolgár kivándorló útlevel kiállítását kérheti.

XXII.

- (1) A szocialista országokba a kivándorlás a családi együttélés biztosítása és házasság céljából általában engedélyezhető.
- (2) A szocialista országokban kivándorolni szándékozó magyar állampolgárok részére — kivándorló útlevel helyett — az állandóan külföldön tartózkodó magyar állampolgárok számára rendszeresített konzuli útlevelet kell adni.
- (3) A kapitalista országokba és Jugoszláviába kivándorlást kérő személy a kivándorlási kérelem benyújtásakor nyilatkozatot tesz arról, hogy a kivándorlás engedélyezése esetén továbbra is megtartja-e magyar állampolgárságát, vagy arról lemond.

(4) Amennyiben a magyar állampolgárság kötelékéből való elbocsátását nem kéri, a külföldön élő magyar állampolgárok részére rendszeresített konzuli útlevelel kell ellátni.

(5) A kapitalista országokba kivándorlást általában az 55. évet betöltött személyeknek lehet engedélyezni, akiknek kivándorlása politikai, vagy gazdasági szempontból nem káros.

(6) Kivándorlás engedélyezéséhez katonaköteles férfiak esetében a Honvédelmi Minisztérium előzetes hozzájárulása szükséges.

XXIII.

(1) A kivándorlási kérelmek elbírálásánál az operatív ellenőrzésen kívül a Pénzügyminisztérium és — a különleges szakképzettséggel rendelkezők esetében — a munkáltató szerve szerint illetékes minisztérium álláspontját is figyelembe kell venni.

XXIV.

(1) A kivándorlási kérelem elbírálásánál az 55 évben megállapított korhártól el lehet tekinteni:

- indokolt családösszevonás,
- csökkent munkaképesség,
- munkaképtelenség esetén,
- vagy ha a kérelmező eltartása egyéb okból nincs biztosítva.

(2) Azt, hogy a kivándorolni szándékozó munkaképtelen, beteg, vagy csökkent munkaképességű, tisztiorvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Ha a kérelmező eltartása egyéb okból biztosítva nincs, azt a lakhely szerint illetékes tanács igazolja. Ezen igazolásokat a kérelmező köteles beszerezni.

XXV.

(1) A kivándorló útlevel kiállítására iránti kérelmet Budapesten a BM Útlevel Osztályhoz, vidéken a megyei rendőrfőkapitányságokhoz kell benyújtani. Az útlevelkére laphoz az abban megjelölt mellékleteken kívül csatolni kell a befogadó állam elővázumát is.

(2) A kivándorló útlevelkérelmet 60 napon belül a BM Útlevel Osztálya bírálja el.

(3) A kivándorló útlevel európai államokba történő kivándorlás esetén a kiállítástól számított 5 hónapig, a tengerentúli államokba történő kivándorlás esetén 6 hónapig érvényes. Érvényessége indokolt esetben — igazolt betegség, vízumhiány, hajórepülőjegy késése, stb. — meghosszabbítható.

XXVI.

(1) Érvényes kivándorló útlevelel rendelkező személy az ország területét csak külön engedéllyel (határkilépővel) hagyhatja el.

(2) A határkilépőt az utazás megkezdése előtt 6 nappal személyesen kell az Útlevel Osztálytól kérni. Egyidejűleg 30 napnál nem régebbi keletű hatósági bizonyítványt kell benyújtani arról, hogy a kivándorlónak köztartozása nincs. Azoknak a személyeknek, akik magyar állampolgárságukról lemondtak, csatolniuk kell a lemondásról szóló igazolást is.

(3) A magyar állampolgárságuk megtartásával az ország területéről kivándorlók konzuli útlevelét két évre szóló érvényességgel kell kiállítani. A konzuli útlevel borítólapjának belső oldalán a kivándorlási cél feltüntetése érdekében „K” jelzést kell alkalmazni. Az útlevelben fel kell tüntetni a határkilépés idejét is.

XXVII.

A szocialista országokból be- és visszavándorlás általában engedélyezhető, ha az illető személy eltartása, megélhetése Magyarországon biztosítva van. A kapitalista országokból történő visszavándorlásra irányuló kérelem esetén az elbírálásnál figyelembe kell venni, hogy a hazatérés az állam politikai, gazdasági, vagy egyéb érdekét szolgálja-e.

SZEMÉLYI IGAZOLVANNYAL ÉRVÉNYES ÚTLEVÉL-LAP

XXVIII.

(1) Magánútlevél helyett — az egyes államokkal létrejött nemzetközi szerződés alapján — személyi igazolvánnyal érvényes útlevél-lap adható.

(2) Az útlevél-lap kiállítása iránti kérelmet — az IBUSZ kijelölt szervei útján — Budapesten az Útlevél Osztályhoz, vidéken a megyei rendőrfőkapitánysághoz kell benyújtani és azt 21 nap alatt el kell bírálni.

(3) Meghatározott esetekben a kérelmet a járási, városi, Budapesten a kerületi rendőrkapitánysághoz is be lehet nyújtani. Az itt beadott kérelmeket 48 órán belül — esetenként azonnal — kell elbírálni.

(4) Az útlevél-lap a kiállítástól számított hat hónapig, illetve egy évig érvényes és egyszeri kiutazásra jogosít. Érvényességi idején belül történő ismételt kiutazást újból kérelmezni kell. Az útlevél-lap érvényessége nem hosszabbítható meg.

(5) 16 éven aluli — személyi igazolvánnyal nem rendelkező — fiatakorúak részére kiállított útlevél-lap 2. oldalára a fiatakorú fényképet fel kell ragasztani és körbélyegzővel kell ellátni.

(6) Az útlevél-lap érvényességi idején belül történő ismételt kiutazást — a kétoldalú egyezményekben megállapított feltételek alapján — lehet engedélyezni.

KONZULI ÚTLEVÉL

XXIX.

Konzuli útlevél az állandóan külföldön tartózkodó magyar állampolgárok részére kiadott magyar személyi, illetve útiokmány.

XXX.

(1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 6/1961. számú határozata értelmében azokat az engedély nélkül külföldre távozott és külföldön élő magyar személyeket, akik magyar állampolgárságukat rendezni akarják és azt kellően igazolni tudják, jelentkezésük alapján külképviseleteink összeírják és — a BM Útlevél Osztály hozzájárulása alapján — elláthatják a részükre rendszeresített konzuli útlevéllel.

(2) A magyar állampolgárt a konzuli útlevél feljogosítja:

- személyazonossága és magyar állampolgársága igazolására,
- a befogadó országban munka vállalására,
- a magyar követség engedélyével hazalátogatására,
- véglegesen hazatérésre,
- más országokba való utazásra, amennyiben érvényessége oda is ki van terjesztve.

(3) A konzuli útlevelel rendelkező magyar állampolgár kötelezettségei:

- az útlevelebe 30 napon belül be kell jegyeztetnie ha családi állapotában, gyermekei számában, családi és utónevében változás következett be.
- a magyar külképviseletnél tartozik bejelenteni, ha állandó lakóhelyét megváltoztatja,
- köteles jelenteni a magyar külképviseleti hatóságnál, ha konzuli útlevelet elvesztette, vagy azt tőle külföldi hatóságok elvették,
- Magyarországra érkezése során jelentkezni a BM Útlevel Osztályon és az ország elhagyására engedélyt kérni.

XXXI.

(1) A külképviseletek által felterjesztett jelentkezési lapokat mellékleteivel együtt a Külügyminisztérium, a BM II. Főcsoportfőnökség Állampolgársági Alosztályának küldi meg a magyar állampolgárság megállapítása végett. Az Állampolgársági Alosztály a jelentkező személyek magyar állampolgárságára vonatkozó megállapítását és a jelentkezési lapokat 5 napon belül a BM Útlevel Osztályának továbbítja.

(2) Ha valamely jelentkező személy magyar állampolgársága nem állapítható meg, a BM II. Főcsoportfőnökség Állampolgársági Alosztálya erről a Külügyminisztérium Konzuli Osztályát is értesíti.

XXXII.

A BM Útlevel Osztálya a konzuli útlevelért folyamodó személyeket a III/2. Osztály nyilvántartásában és a III. Főcsoportfőnökség illetékes szervein keresztül ellenőrizni. Ennek során a III/I. és a III/II. Csoportfőnökségen a rendelkezésre álló anyagokat is át kell vizsgálni és azok figyelembevételével a III/I. és a III/II. Csoportfőnök 10 napon belül írásban köteles a kérelemre vonatkozóan véleményt nyilvánítni. Szükség esetén az Útlevel Osztály jogosult más operatív szervek véleményét is kikérni. Az ellenőrzés során meg kell állapítani, hogy a jelentkező személyek a Magyar Népköztársaság ellen nem követett-e el bűncselekményt, vagy kinttartózkodása óta nem tanúsított-e hazánk érdekeit súlyosan sértő magatartást. A jelentkezőket ellenőrizni kell a BM II. Főcsoportfőnökség Bűnügyi Nyilvántartójában is.

XXXIII.

A BM Útlevel Osztálya a jelentkezési lap elbírálásának eredményéről értesíti a Külügyminisztériumot, aki tájékoztatja a külképviseletet, hogy a konzuli útlevel kiállítható-e.

A KONZULI ÚTLEVELEL RENDELKEZŐ MAGYAR ÁLLAMPOLGÁROK BEUTAZASÁNAK ENGEDELYEZÉSE

XXXIV.

A kapitalista országokban élő magyar állampolgárok részére látogatási engedélyt, valamint az végleges hazatérési engedélyt a BM Útlevel Osztálya adja ki. Látogatás esetén 10 nap, végleges hazatérés esetén 60 nap alatt bírálja el a kérelmet.

XXXV.

(1) A BM Útlevel Osztály a látogatás, illetve a végleges hazatérés engedélyezése előtt megállapítja, hogy a konzuli útlevel kiadása iránti kérelem elbírálása óta nem érkezett-e olyan jelzés, amely a látogatás, vagy a végleges hazatérés megtiltását indokolja.

(2) Látogatást évenként általában egy esetben lehet engedélyezni. Indokolt esetben (halál, házasságkötés, stb.) többszöri beutazás is engedélyezhető.

XXXVI.

(1) A külképviselet által felterjesztett látogatásra, vagy végleges hazatérésre irányuló kérelmet a Külügyminisztérium Konzuli Osztálya küldi meg a BM Útlevel Osztályának és annak döntéséről távirati úton értesíti a külképviseletet.

(2) A véglegesen hazatért állampolgárookra vonatkozó személyi anyagokat a külképviselet, illetve a külügyminisztérium Konzuli Osztálya megküldi a BM Útlevel osztályának.

XXXVII.

A hosszabb ideje külföldön élő magyar nemzetiségű személyek végleges hazatérését csak akkor lehet engedélyezni, ha:

- a) a hazatérési engedéllyel együtt visszahonosítási kérelmét is benyújtotta,
- b) nyugdíját, — amennyiben az illető országban érvényben lévő rendelkezések ezt lehetővé teszik, — Magyarországra irányította,
- c) vagy hiteltérdemlően igazolja, hogy ellátása Magyarországon egyéb módon megnyugtatóan biztosítva van.

XXXVIII.

A külképviselet által felterjesztett hazatérési kérelmeket a Külügyminisztérium Konzuli Osztálya döntés végett megküldi a BM Útlevel Osztálynak. Az Útlevel Osztály megvizsgálja, hogy a kérelmező a hazatérési feltételeknek megfelel-e. Ennek során a BM II. Főcsoportfőnökség Állampolgársági Alosztályától véleményt kér a kérelmező állampolgárságára és a visszahonosítás lehetőségére vonatkozóan. Döntéséről a Külügyminisztérium Konzuli Osztályát 21 napon belül értesíti. Ha a BM Útlevel Osztály a hazatérést nem engedélyezi, a Magyarok Világszövetsége a létfenntartási eszközök biztosítása felől a kérelmezővel érdemleges tárgyalást nem folytat.

ÜTLEVEL VISSZAVONASA

XXXIX.

(1) Az útleveleket kiállító belügyi szervek indokolt esetben jogosultak a kiadott útiokmányokat azok érvényességének lejártá előtt is bevonni.

(2) Érvényességének lejártá előtt az útlevel akkor vonható be, ha a kiállító szervnek utólag olyan tény jut tudomására, amelynek ismeretében az útlevel kiállítását meg kellett volna tagadni.

(3) Az útlevel visszavonását az Útlevel Osztály vezetője, illetve a megyei rendőrfőkapitányság vezetője rendelheti el. A járási, városi, Budapesten a kerületi rendőrkapitányságok a saját hatáskörükben kiállított betétlapot vonhatják vissza.

VEGYES RENDELKEZÉSEK

XL.

(1) Útlevel kiállítására irányuló kérelem elutasítása esetén a kérelmező a Belügyminiszter, illetve a megyei rendőrfőkapitányság vezetője felülvizsgálatát kérheti.

(2) A felülvizsgálatra irányuló kérelmet az elutasítás közlésétől számított 15 napon belül annál a hatóságnál kell benyújtani, ahol az útlevelet kérelmezte.

XLI.

(1) Minden 16. évet betöltött magyar állampolgár részére külön útlevelet kell kiállítani. Ha a kérelmező 16 éven aluli kiskorú gyermekével (gyermkeivel) együtt kíván külföldre utazni, részükre közös útlevél is kiállítható.

(2) Amennyiben a jogszabály a kiskorú gyermek külföldre távozását gyámhatósági jóváhagyáshoz köti, a gyámhatóság erre vonatkozó határozatát az útlevél kiállítása iránti kérelemhez mellékelni kell.

(3) Kiskorú személy végleges külföldre távozásához a gyámhatóság jóváhagyását kell kérni minden olyan esetben, amikor a kiskorú nem mindkét szülőjével (illetve az egyik szülőjével, ha a másik meghalt), vagy gyámjával együtt kíván az ország területéről eltávozni.

XLII.

(1) A sor- és hadköteles személyek bármilyen jellegű útlevél kérelmének a következőket kell figyelembe venni:

(2) Amennyiben kapitalista országba irányuló útlevél kiállítását sorkatonai szolgálatot még nem teljesített olyan hadköteles kéri, aki a sorköteles kort nem töltötte be, kérelméhez a Honvédelmi Miniszter engedélyét is mellékelni kell.

(3) Sorkatonai szolgálatot még nem teljesített sorköteles korban lévő hadköteles személyt az útlevél kiadásához szükséges engedély megszerzése végett a lakóhelye szerint illetékes kiegészítő parancsnoksághoz kell irányítani.

(4) Hadköteles személy kivándorló útlevél iránti kérelméhez mellékelni kell a Honvédelmi Miniszter engedélyét is.

XLIII.

Az útlevél érvényességi idején belül történő ismételt kiutazásra irányuló kérelmét (kilépési engedély, hosszabbítás kiterjesztés (az Útlevél Osztály, illetve a megyei rendőrfőkapitányság 30 napon belül bírálja el.

XLIV.

(1) Az útlevél, illetve útlevél-lap elvesztése esetén általában 1 évig nem adható ki útiokmány.

(2) Az útlevél, illetve útlevél-lap elvesztését (ellopását, megsemmisülését, stb.) 24 órán belül be kell jelenteni az útlevelet kiállító rendőrkapitányságnak, illetve a BM Útlevél Osztálynak, külföldön a magyar külképviseleti szervnek.

(3) Az elvesztés körülményeiről jegyzőkönyvet kell felvenni és tisztázni kell az elvesztés tényleges megtörténtét. A jegyzőkönyvet és a vizsgálatról készült jelentést a kérelemhez kell csatolni.

(4) Az útlevél, illetve útlevél-lap elvesztéséről értesíteni kell a Határőrséget, hogy az útlevéllel illetéktelen személy ne léphesse át az ország határát.

(5) Amennyiben az elvesztett útiokmány megkerül be kell vonni és a kérelemhez kell csatolni.

XLV.

Az útlevél illeték tekintetében a pénzügyminiszter e tárgyban kiadott rendeletei az irányadók.

XLVI.

(1) Az útlevelek kiállítására jogosult szervek a kérelmek iktatását és nyilvántartását oly módon szervezzék meg, hogy a kérelmező fontosabb személyi adatain kívül megállapítható legyen mikor, mely országba, milyen útlevelet kért, mi volt az elintézés módja mikor került az ügy irattárba.

(2) Az Útlevel Osztály külön tartsa nyilván az útlevéllal kapitalista országokba és Jugoszláviába távozó, illetve visszatért személyeket, hogy megállapítható legyen, kik nem tértek vissza és kik azok, akiknek érvényes útlevel van birtokukba, de azt még nem használták fel.

XLVII.

(1) Határszéli lakosok és a határforgalomban rendszeresen résztvevő szervek (vállalatok) alkalmazottainak határforgalmát — a vonatkozó nemzetközi szerződések alapján — a belügyminiszter szabályozza.

(2) A határsávban lakó személyek részére határszéli útiigazolványok kiadását a 2/1963. (VII. 7.) számú BM rendelet és a 0014/1963. számú belügyminiszterhelyettesi utasítás szabályozza.

(3) A határforgalomban rendszeresen résztvevő szervek (vállalatok) alkalmazottainak külföldi utazásait, részükre különböző útiokmányok (dunai hajós útlevel, tengerészkönyv, stb.) kiadásának módját az érdekelt miniszterekkel együttesen kiadandó külön utasítások szabályozzák.

XLVIII.

A BM Útlevel Osztály segítséget nyújt az operatív szerveknek feladataik megoldásához:

(1) A III. Főcsoportfőnök (helyettese) utasítására, a csoportfőnökök kérésére operatív célból útleveleket ad ki, vagy kérelmeket utasít el.

(2) Az operatív szervek rendelkezésére bocsátja kutatómunka céljából a beérkezett útlevelkérelmeket.

(3) Konkrét kérések alapján operatív célból rendelkezésre bocsátja az Útlevel Osztály irattári anyagait.

XLIX.

Jelen utasítás 1964. január 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 0015/1961. számú belügyminiszterhelyettesi utasítás hatályát veszti.

GALAMBOS JÓZSEF s. k.,

r. vezérőrnagy

miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,

Kapják: Elosztó szerint.

Készült: 450 példányban.

Tartalmaz: 12 lapoldalt.